

KENDİNİ VE DÜNYAYI DEĞİŞTİRME SANATI:

GENÇ SİVİL TOPLUMCUNUN EL REHBERİ

"Projemiz, 2015 yılı Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında
T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından desteklenmektedir."

KENDİNİ VE DÜNYAYI DEĞİŞTİRME SANATI:

GENÇ SİVİL TOPLUMCUNUN EL REHBERİ

“Projemiz, 2015 yılı Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında
T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından desteklenmektedir.”

© 2016
İstanbul Kadın ve Kadın Kuruluşları Derneği (İKADDER)

Hazırlayanlar
Şule Hülya AZAKLI, Müleyke LEMAN, Fatma Nur ÖZER ÇAKIR,
Şeyma CEVİZLİ CİMEM, Cemile ÇELEN

Editör
Funda OZAN AKYOL

Tasarım
Fatma Sevim ARDAL

Kapak
Sercan ARSLAN

Baskı-Cilt
Şenyıldız Yay. Matbaacılık Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi No: 19/102
Topkapı / İstanbul Tel: +90 212 483 47 91
Sertifika No: 11964

Baskı Tarihi
İstanbul, Aralık 2016

www.ikadder.org
Twitter/@ikadder
Facebook/İkadder Dernek
ikadder@hotmail.com
Tel: +90 216 572 55 69 / Faks: +90 216 572 55 65

KENDİNİ VE DÜNYAYI DEĞİŞTİRME SANATI:

GENÇ SİVİL TOPLUMCUNUN EL REHBERİ

Gençlere sivil toplum çalışmalarında yer vermek,
onlarla sorumluluklarımızı paylaşmak,
enerjileriyle vizyonumuzu geliştirmek noktasında
kuruluşumuzda en önemli motivasyonu oluşturan,
üretkenliği, çalışkanlığı ve cesareti ile
“ruhu en genç” üyemiz ve danışmanımız
Dr. Gülsen ATASEVEN’e ithaf edilmiştir...

İçindekiler

Takdim	8
Koordinatörlükten.....	10
Gençler İçin Sivil Toplum Sözlüğü.....	15
Sivil Toplum ve Sivil Toplum Kuruluşları.....	25
Gençler Sivil Toplum Kuruluşlarında Neler Yapabilir?	29
Gençler Sivil Alanda Hangi Statülerde Yer Alabilir?	31
Sivil Alan Gençlere Neler Sunar?.....	32
Geleneğimizde Sivil Toplum Kuruluşları.....	34
Gençler STK Kuruyor.....	37
Dernek Nasıl Kurulur?	38
Çocuk Dernekleri (18 Yaş Altı) Nasıl Kurulur?	40
Vakıf Nasıl Kurulur?	42
Girişim Grupları/İnisiyatifler	45

Gençlik ve Uluslararası Kuruluşlar	47
Birleşmiş Milletler	49
Avrupa Birliği	54
AB Gençlik Stratejisi	57
Avrupa Gençlik Forumu	58
Gençler Sivil Toplumda Üretiyor.....	61
Proje Nasıl Hazırlanır?	62
Kampanya Nasıl Hazırlanır?	67
Bunları Biliyor musunuz?	71
Faydalı Linkler.....	89

Takdim...

Değişmekte, geliştirmekte ve dönüşmekte olan dünyada politikaların ve hizmetlerin üretilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesinde STK'ların önemi hızla artmakta. Ulusal ve uluslararası meselelerde, insan hakları, eğitim, sağlık, çevre, afetlere hazırlık vb. konularda yenilikçi yöntemler ve gönüllü insan kaynağıyla STK'lar etki sahasını giderek genişletmekte...

Bu değişime odaklanan, sivil ağlar ve platform tipi yapılanmalar hususunda önemli deneyimleri olan İstanbul Kadın ve Kadın Kuruluşları Derneği (İKADDER); gençlik alanında çalışan STK'lara yönelik hayata geçirdiği "STK'lar ve Kamu Gençler İçin Buluşuyor Projesi (STK KAGEP)"ni tamamladı.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının hibe desteği ile yürütülen bu projede gençlere yönelik çalışan STK'lar arasında iletişim, istişare ve işbirliği zemini oluşturuldu. Saha çalışmalarına hem gençler; hem de gençlere yönelik çalışan bakanlık, yerel yönetimler, STK temsilcileri iştirak etti.

İKADDER olarak proje çalışmalarını yürütürken, gençlerin STK'lardaki konumunu yakından izleme ve değerlendirme fırsatı bulduk. Gençlerin, STK'larda yönetici veya uygulayıcı değil, genellikle "hedef kitle"

olarak konumlandığını gördük. Bu gençlerin STK'larda yeterince aktif olamama sebepleri arasında; eğitim ve kariyer odaklı bir gündemin varlığı, STK yöneticilerinin güçlerini paylaşma konusundaki tavırları, tecrübe eksikliğinin yanı sıra sivil alanın pratik karşılığını yeterince fark edememeleri ve bu sahada yapabileceklerini görememeleri de önemli sorun alanlarından biri olarak karşımıza çıktı.

Ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip edebilen, üretken, yenilikçi STK'ların hizmetlerinde, devamlılığı sağlayabilmesi için gençleri yönetim ve operasyon düzeyinde de görevlendirebilecek iradeyi gösterebilmesi gerektiğinin altını çizmek istiyoruz.

Tam da bu noktada gençlerin sivil toplum sahasını daha iyi tanıması, üretken olabileceği alanları fark edebilmesi için bir rehber hazırlamayı planladık. Bu rehber kitabın amacı; sivil toplum sahasının derinliğini tümüyle anlatma iddiasından ziyade; gençlere yetenekleri ve hayalleri doğrultusunda bir Sivil Toplum Kuruluşunda yer alabileceğini göstermek, yenilikçi çalışmaların yürütülmesi, projelerin tasarlanması, kampanyaların planlanması, gençlerin enerjisinin toplum yararına kullanılabilir olmasını sağlamaktır. Proje kapsamında hazırlanan kamu spotunda vurguladığımız ve saha çalışmalarında da paylaştığımız mesajımızı burada tekrarlamak istiyoruz: "Türkiye'de yüz binin üzerinde Sivil Toplum Kuruluşu gençlerin katılımını bekliyor..."

İKADDER Yönetim Kurulu olarak STK KAGEP'in hayata geçmesi, gençlik alanında yürüttüğümüz projelerin desteklenmesi noktasında katkı sağlayan T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkililerine ve saha çalışmamızı yürüten proje ekibimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Funda OZAN AKYOL

İKADDER Yönetim Kurulu Başkanı

Koordinatörlükten...

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin “İstatistiklerle Gençlik 2015” araştırmasına göre, Türkiye nüfusunun yüzde 16,4'ünü 15-24 yaş grubundaki genç nüfus oluşturmaktadır. Bu genç kitlenin topluma daha faydalı bireyler olmaları için enerjileri, yetenekleri ve ilgi alanları doğrultusunda gönüllülük, liderlik, üretkenlik, girişimcilik vb. niteliklerinin geliştirilmesi ve sosyal hayata aktif katılımlarını sağlayacak çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir. Buradan hareketle “Sivil Toplum Kuruluşları (STK)”na çok önemli görevler düşmektedir.

Eğitimden sağlığa, spordan insan haklarına kadar geniş bir yelpazede hizmet üreten STK'lar toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilmek, sorunlarına çözüm üretebilmek için çalışmaktadırlar.

Sahada problemlerin çözümüne yönelik faaliyetleri olan STK'ların kendi aralarında ve aynı konuda hizmet üreten kamu kurumlarıyla kuracağı iletişim, istişare ve işbirliğiyle kalıcı ve etkili hizmetlerin geliştirilmesi; kaynakların efektif kullanılması ve sürdürülebilir etkilerin oluşturulması mümkün olacaktır.

Bu kapsamda İKADDER, gençlik alanında çalışan STK'lar, Kamu Kurumları ve Yerel Yönetimleri bir araya getirerek koordinasyon,

istişare ve işbirliği zemininde buluşturan “STK'lar ve Kamu Gençler İçin Buluşuyor Projesi (STK KAGEP)”ni hazırladı.

STK KAGEP, 2015 Yılı Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının hibe desteği ile 1 Şubat 2016 – 1 Kasım 2016 tarihleri arasında yürütüldü.

Projenin Amacı:

- Gençlere yönelik faaliyetleri bulunan STK'lar, ilgili kişi ve kurumlar arasında iletişim, bilgi akışı, istişare ve işbirliği zemini yapılandırarak ortak projeleri hayata geçirmek,
- Aile yaşamına, öz değerlerine duyarlı, geleceğin dünyasını inşa edecek gençlerin yetişmesine yönelik politika üreterek karar alma mekanizmalarını etkileyen Platform modeli yapılandırmak,
- Oluşturulan bu sistemin ülke çapında modellenmesi ve daha çok gencin nitelikli hizmete ulaşması için görünürlük faaliyetleri yapmaktır.

STK KAGEP Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

- Gençlik alanında çalışan STK'lar, kamu kurumları ve üniversitelerin çalışmaları ile ilgili bilgi paylaşımları, iletişim, istişare ve işbirliği zemininde buluşmaları için her ayın ikinci salı günü Platform Meclisi Toplantıları gerçekleştirildi.
- Bu toplantılarda gençlerle ilgili sorunlar, kuruluşların faaliyetleri, çözüm önerileri, en iyi uygulamalar vb. bir gündem kapsamında ele alındı.
- Aylık toplantılar Platform üyelerinin merkezlerinde yapılarak derinlemesine bir tanışma zemini temin edildi. Mevzuat takibi

ve ulusal-uluslararası gelişmeler hususunda bilgilendirmeler sunuldu. T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının hizmetleri bu toplantılarda paylaşıldı.

- Aynı sahada çalışan STK'lar, kamu kurumları ve belediyelerin bir araya gelerek ortak meselelere yönelik strateji geliştirebileceği zemin oluşturuldu.
- 0-24 yaş arasındaki çocuk ve gençlere yönelik faaliyetleri bulunan STK'lar, ilgili kişiler ve kurumlar arasında iletişim, bilgi akışı, istişare ve işbirliği zemini yapılandırılarak ortak projeleri hayata geçirme altyapısı sağlandı.
- Hazırlanan aylık bültenlerle, Türkiye genelinden gençlikle ilgili çalışan kuruluşların faaliyetlerinin duyurusu yapıldı.
- Aylık toplantılara; T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcileri düzenli olarak iştirak etti.
- Gençlikle ilgili çalışmalar yürüten STK'lar ve belediyelerin ilgili birimleri, Platform Meclisi Toplantılarına katıldı.
- Proje süresince gençlikle ilgili düzenlenen programların takibi yapıldı.
- Platform üyeleri ve işbirliği yaptığı kişi ve kurumlara yönelik sosyal etkinlikler düzenlendi.
- 4-5 Ekim 2016 tarihlerinde Çamlıca Sabahattin Zaim Kültür Merkezi'nde "Dünden Yarına Gençlik Çalışmaları Çalıştayı" gerçekleştirildi.

Çalıştay Başlıkları:

- T.C. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Eski Bakanı Prof. Dr. Ayşen Gürcan moderatörlüğünde "Kamu-STK Ortak Çalışması İçin İlkeler Çalıştayı"
- Dr. Havva Sula'nın moderatörlüğünde "Gençlerin STK'larda Aktif Rolü Çalıştayı"
- Habibe Keleş moderatörlüğünde "Çocuk ve Gençlik Alanında Faaliyetler ve 15 Temmuz Sürecinden Sonra STK'ların Rolü Çalıştayı".

Çalıştaya, 10 ilden (İzmir, Samsun, Karaman, Diyarbakır, Konya, Malatya, Kocaeli, Ankara, Bursa ve İstanbul) STK, kamu ve yerel yönetim temsilcileri iştirak etti. İki gün süren çalıştay hazırlanan raporların sunumu ile sona erdi.

- Proje kapsamında gençleri Sivil Toplum Kuruluşlarında aktif olmaya çağıran bir kamu spotu hazırlandı. Gençlere sivil toplumun geniş katılım alanlarının onların ihtiyaçlarına, arzularına ve taleplerine denk düşecek bütün aktivite alanlarını içerdiği mesajı verildi.

Bu projede, öncelikle hedef kitlemiz olan gençlerimize, çalışmalarımızı daha nitelikli olarak geniş kitlelere ulaştırmamıza destek olan T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığına ve projeye katılım ve katkı sağlayan herkese teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Hazırladığımız bu kitabın, gençlerin STK'larda aktif rol alması için bir pusula olması temennisiyle...

STK KAGEP Proje Koordinatörlüğü

GENÇLER İÇİN SİVİL TOPLUM SÖZLÜĞÜ

Sivil

Latince kökenli bir kelimedir. Yurttaş, vatandaş anlamına gelir. Türk Dil Kurumu 'sivil' kavramını, "askerî olmayan, asker sınıfından olmayan, üniforma veya özel giysi giymemiş olan" şeklinde tanımlar.

Sivil Toplum

Türk Dil Kurumu Sivil Toplum, "devletin denetimi altında olmayan, kararlarını bağımsız olarak vererek toplumsal etkinliklerde bulunan bireyler topluluğu" olarak ifade eder.

Sivil Toplum Kuruluşu

En genel ifadeyle, aile (özel/bireysel alan), devlet (kamu otoritesi) ve piyasa dışında yer alan örgütlenmelerdir.

Sivil toplum kuruluşları kişiler tarafından devlet organizasyonlarından bağımsız bir şekilde ilgili kanunlar kapsamında kurulmuş organizasyonların genel adıdır.

Devlet ve özel sektörden sonra üçüncü sektör olarak da adlandırılır.

Batı literatüründe STK'nın kavramsal karşılığı "Non-Governmental Organizations NGO/Hükümet Dışı Kuruluşlar"dır.

Federasyon

Kuruluş amaçları aynı olan en az beş derneğin, amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla bir araya gelmeleri suretiyle kurulur. Her federasyonun bir tüzüğü bulunur.

Konfederasyon

Kuruluş amaçları aynı olan en az üç federasyonun amaçlarını gerçekleştirmek üzere üye sıfatıyla biraraya gelmeleri suretiyle kurulur. Her konfederasyonun bir tüzüğü bulunur.

Vakıf

Gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.

Bir malvarlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklar vakfedilebilir.

Dernek

Kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, en az yedi gerçek veya tüzel kişinin, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır.

Girişim Grubu/İnisiyatif

Kişilerin herhangi bir yasal prosedüre tabi olmadan oluşturdukları sivil toplum kuruluşlarıdır. Bu tip örgütlenmeler kamusal alanda bir STK olarak tanınmakla birlikte resmi yüklenici olarak proje yürütme, bağış toplama vb. faaliyetler yapamaz. Ancak başta çalışma sahalarıyla ilgili bakanlıklar olmak üzere kamu kurumları, üniversiteler; medya vb. aktörler tarafından bir muhatap olarak kabul edilmektedirler.

Platform

Derneklerin kendi aralarında veya vakıf, sendika ve benzeri sivil toplum kuruluşlarıyla ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere oluşturdukları tüzel kişiliği bulunmayan birlikliklerdir.

Gençlik Kulübü

Gençlik faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurularak T.C. Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne kayıt ve tescilini yaptıran derneklerdir.

Gençlik ve Spor Kulübü

Gençlik ve spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurularak T.C. Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne faaliyetleri yönünden ayrı yarı kayıt ve tescillerini yaptıran derneklerdir.

Üniversite Kulübü

İlgili fakülte ve yüksekokullarda öğrencilerin başvurusu üzerine ilgili dekanlık ve müdürlük tarafından kurulurlar. Bir fakülte ve yüksekokulda diploma veren bölümlerin her biri için alana yönelik birden fazla kulüp kurulamaz.

Gençlik Topluluğu

Lise ve üniversitelerdeki usulüne uygun olarak kurulmuş kulüp ve öğrenci konseylerini ifade etmektedir.

Genel Kurul

Derneğin en yetkili karar organı olup; kayıtlı üyelerden oluşur. Genel kurul, tüzükte belirtilen zamanda yönetim kurulunun çağrısı üzerine toplanır. Dernekler kuruluşlarını takiben altı ay içinde I. Olağan Genel Kurul toplantısını gerçekleştirirler.

Mütevelli Heyeti

Bir vakfın yönetim işlerinin doğrudan bağlı bulunduğu kuruldur. Vakfın en yetkili organıdır. Vakfın Yönetim ve Denetim Kurulunu seçer.

Yönetim Kurulu

Genel Kuruldan belirli bir süre ve kapsamda aldığı yönetim ve temsil yetkisi ile görev yapan sivil toplum kuruluşunun en üst düzey idare organıdır. Yönetim Kurulu kendi içinde Başkan, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Saymanını belirler.

Denetim Kurulu

Dernek veya vakfın faaliyet ve hesaplarını dernek tüzüğü veya vakıf senedi doğrultusunda denetlemek üzere seçilen organdır.

Üye

Bir STK'yı oluşturan unsurlardır. STK'nın üyeleri gerçek kişiler olabildiği gibi tüzel kişiler/kuruluşlar da olabilir. Üyelerin aidat ödeme yükümlülüğü vardır.

Başkan

STK'nın yönetimi ve temsili için dernek tüzüğü veya vakıf senedinde belirtilen hak ve sorumluluklarla görev yapan kişidir.

Gönüllü

Sahip olduğu fizikî güç, zaman, bilgi, yetenek ve deneyim özelliklerinden birini veya birkaçını maddi bir beklentisi olmadan bir STK için sunan kişilerdir.

Misyon

STK'ların varlık nedenini ifade eder. Misyon, STK'nın ruhunun ve özünün ortaya koyulduğu bir deklarasyondur. Bir STK'ya üye olmak isteyen kişiler kendilerinin o misyonun neresinde olduğunu değerlendirebilirler.

Vizyon

Gelecekte olması istenilen durumları ifade eder. Ulaşılmak istenen noktaya giden yolda kılavuz niteliğindedir. STK'ların uzun vadeli hedefini, hangi amaç için ilerlediğini ve gelecekte kendisini nerede görmek istediğini belirttiği alandır.

Stratejik Planlama:

Bir STK'nın orta ve uzun vadeli amaçları çerçevesinde temel politikalarını, önceliklerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yol ve yöntemler ile kaynak dağılımını düzenleyen bir süreçtir.

Kampanya

STK'lar tarafından ele alınan sorunun geniş bir kitle tarafından desteklenmesi için yürütülen faaliyetlerdir.

Sürdürülebilirlik

Gerçekleştirilen çalışmaların belirli bir stratejik plan çerçevesinde devamlılığıdır. Sürdürülebilirlik, sürekli olabilme yeteneği olarak da nitelendirilebilir. STK'larda sürdürülebilirliği iki açıdan değerlendirebiliriz:

- STK'nın kendi varlığını devam ettirebilme stratejileri, - Çalışmalarının ve projelerinin sürdürülebilirliği, hedef kit- lede oluşturduğu etkilerin sürdürülebilir olması.

Hesapverebilirlik ve Şeffaflık

Hesapverebilirlik, bir STK'nın faaliyet ve mali etkinliklerinin tümünün kamu yönetimi ve kamuoyuyla paylaşılabılır nitelikte olmasıdır. Hesapverebilirliğin ilk koşulu şeffaflıktır. Şeffaflık, kararların, kurallar ve düzenlemeler doğrultusunda alınması ve uygulanması, alınan kararlardan etkileneceklerin bilgiye erişiminin sağlanması ve bu bilginin ulaşılabilir, anlaşılabilir ve somut olma prensibidir.

STK'ların hem kurum içinde (Yönetici/Üye/Gönüllü) hem de kurum dışında hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkelerine uygun davranması önemlidir. Saygın ve güvenilir bir STK sadece kamu yönetiminin değil, kamuoyunun da itimadını sağlamakla yükümlüdür.

Tüzel
Kişi

Hukuk bakımından birçok kişinin veya malın topluluğundan doğan ve tek bir kişi sayılan varlık.

Kamu Yararına
Çalışan Dernek

Bakanlar Kurulu kararıyla verilen bir statüdür. Bu statüye sahip olan derneklerin çalışmaları topluma yararlı sonuçlar verecek niteliktedir. Kamu yararına çalışan dernekler izin almadan yardım toplar ve vergi konusunda avantajlardan faydalanırlar.

Ulusal Gençlik
Politikası

Gençliğin girişimi için temel değerleri oluşturmak, hedefler belirlemek, ana hedef gruplarını tanımlamak, ülkelerdeki genç bireyler ve tüm ilgili kurum-kuruluş ve gruplar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak için geliştirilen politikalar.

Gençlik Beyaz Kitabı
(White Paper on Youth)

Avrupa Komisyonuna üye ülkelerdeki gençlik politikasını düzenlemek ve yeniden organize etmek için oluşturulan en temel belgedir. “Avrupa Gençliği İçin Yeni Bir İtici Güç” başlıklı bu kitap Avrupa Komisyonu tarafından 2001 yılında hazırlanmıştır. Beyaz Kitap AB üyesi ülkeler kadar Türkiye gibi üyelik sürecindeki ülkelerin gençlik politikalarının yapılandırılmasında AB ile uyum yakalanması açısından önemlidir.

Savunuculuk - Lobicilik

Savunuculuk, STK'ların değerleri ve ilkeleri doğrultusunda kamu politikalarını etkileme veya kamuoyunu belirlenen hedefle ilgili bilgilendirme ve yönlendirme çalışmalarıdır.

Lobicilik, çıkartılmış veya tasarı konumunda olan bir yasal mevzuatla ilgili destekleme veya eleştirmeye yönelik faaliyetler ve bu konuyla ilgili kamu görevlilerini etkilemek için yapılan her tür çalışmadır.

STK'lar amaç ve hedefleri doğrultusunda savunuculuk yaparak karar alma mekanizmalarını etkileyebilirler. Savunuculuk ve lobicilik yapabilmek için bilgi, deneyim, plan ve güven ilişkisinin geliştirilmesi son derece önemlidir.

Tüzük

STK'nın, çalışmalarını, yönetim ve yürütme işlerini düzenleyen hükümlerdir. İçeriği sadece o kuruluşun yetkili organlarınca değiştirilebilir.

Tüzük içeriğinde, kuruluşun amacı ve faaliyet alanı, yönetim kurulu ve diğer organların seçim usulleri vb. bilgiler yer alır.

Sivil Ağ
(Network)

Belli amaç ve hedef doğrultusunda ortak paydada bir araya gelen sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu yapılardır.

Senet

Bir vakfın oluşumunu ve işleyişini gösteren resmi belgedir.

Hibe/Fon

Kamu yararına geliştirilen proje veya çalışmalara finansman sağlamak için ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların sağladığı geri ödemesi olmayan desteklerdir.

Sponsor/
Donör/
Bağışçı

Bir STK'ya hibe veren, katkıda bulunan veya spor, sanat, kültür ve sosyal etkinliklerini destekleyen kişi veya kuruluştur.

Sosyal
Sorumluluk

Bir kuruluşun ya da bir bireyin kendi çıkarlarının olduğu kadar toplumun genel çıkarlarının yararına da hareket etmesi durumu. Son yıllarda özel sektör, çalışanlarının da desteğini sağlayarak sivil alanda “sosyal sorumluluk” çerçevesinde kamusal hizmetler üretmektedir.

Sosyal
Girişimci

Yaşadığı çevredeki toplumsal bir sorunu veya ihtiyacı belirleyerek, bu sorunun ortadan kaldırılması veya ihtiyacın giderilmesi için girişimcilik prensiplerini kullanarak kalıcı çözümler üreten kişidir. Sosyal Girişimci orijinal ve girişimci fikirlerini sosyal ihtiyaçların karşılanması için kullanır.

SİVİL TOPLUM VE
SİVİL TOPLUM
KURULUŞLARI

Sivil Toplum ve Sivil Toplum Kuruluşları

Türk Dil Kurumu “sivil” kavramını, “askerî olmayan, asker sınıfından olmayan, üniforma veya özel giysi giymemiş olan” şeklinde tanımlar. Yine Türk Dil Kurumu Sivil Toplumu, “devletin denetimi altında olmayan, kararlarını bağımsız vererek toplumsal etkinliklerde bulunan bireyler topluluğu” olarak ifade eder.

Prof.Dr. Ömer Çaha “Bir Kez Daha Sivil Toplum” adlı yazısında sivil toplumu, “bireylerin kendi arzularıyla oluşturdukları ortak yaşam alanı” şeklinde ifade etmektedir.

Sivil toplum kuruluşları en genel ifadeyle, aile (özel/bireysel alan), devlet (kamu otoritesi) ve piyasa dışında yer alan örgütlenmeleri tarif eder. Batı literatüründe STK’nın kavramsal karşılığı “Non-Governmental Organizations-NGO/Hükümet Dışı Kuruluşlar”dır.

Türkiye genelinde Aralık 2016 itibarıyla 109.459 dernek, 5.075 vakıf bulunmaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşu Kavramının Eşanlamları

- Üçüncü sektör (devlet ve özel sektörden sonra)
- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar
- Kar dağıtmayan kuruluşlar
- Demokratik kitle örgütleri
- Gönüllü teşekküller/kuruluşlar

Sivil Toplum Kuruluşlarının Fonksiyonları

- Eğitim, sosyal dayanışma, çevre, sağlık, spor, haklar ve benzeri gibi hayatı anlamlandıran her konuda toplumsal fayda odaklı hizmetler üretmek,
- Yasal süreçleri takip etmek, yasama alanını etkilemek, kanunların çıkmasında veya uygulanmasında takipçi olmak/savunuculuk faaliyetleri yürütmek,
- Kamu ile vatandaş arasında bağ oluşturmak, toplumsal taleplerin kamu yönetimine ulaşmasını sağlamak,
- Kamunun hesap verebilirliğini ve şeffaflığını toplum yararına etkilemek,
- Merkezi veya yerel yönetimlerin ulaşamadığı sahalarda toplumsal ihtiyaçların belirlenmesi ve karşılanmasında aktif olmak,
- Deprem, sel vb. doğal afetler veya savaş, çatışma gibi insan eliyle gerçekleşen felaketlerin zararlarının önlenmesi için çalışmalar yapmak, bu konularla ilgili önlem odaklı hizmetler üretmek,
- Toplumsal barışı pekiştirmek,

- Uluslararası çalışmalar yapmak, uluslararası toplumu ve karar alma mekanizmalarını etkilemek,
- Mesleki dayanışma sağlamak,
- Etnik, dini vb. temellere dayanan dayanışma ağları oluşturmak,
- Engellilik, yoksulluk gibi sorunlar yaşayan dezavantajlı gruplar için sosyal destek sağlamak;
- Gençlerin toplumsal hayata katılımı için fırsat oluşturmak, ulusal veya ulusötesi projelerle vizyonlarını desteklemek,
- Toplumsal olaylarda hızlı mobilize olarak etki oluşturmak.

Sivil Toplum Kuruluşlarının Çalışma Sahaları

- İnsan hakları
- Eğitim
- Sosyal yardım
- Sağlık
- Mesleki eğitim
- Sanat
- Çevre
- Mülteciler
- Bilim ve teknoloji
- Kalkınma
- Hayvan hakları
- Spor vb.

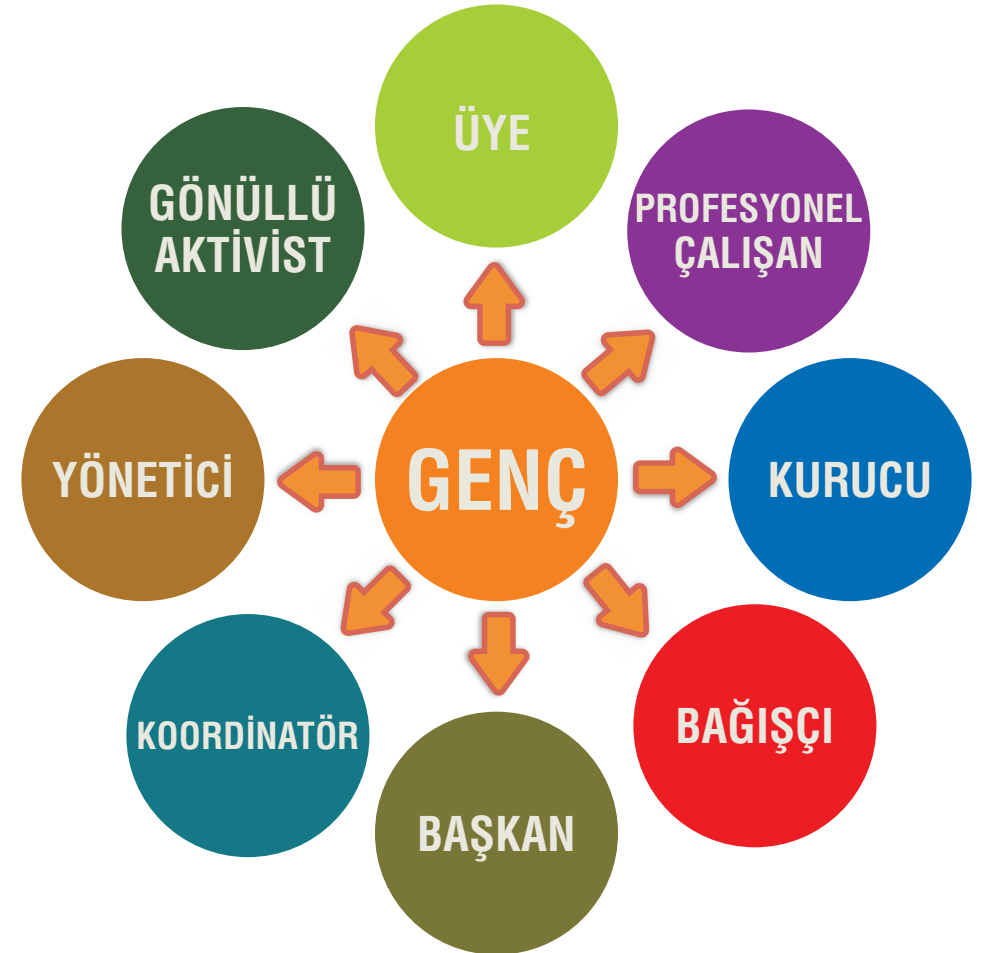
Yukarıda yer alan çalışma sahalarından bir veya birkaçını ilginiz ve yeteneğiniz doğrultusunda seçebilir, siz de STK'larda kurucu, yönetici, üye veya gönüllü olarak yer alabilirsiniz.

Gençler Sivil Toplum Kuruluşlarında Neler Yapabilir?

- Gençlik çalışmalarının hedef kitlesi olabilir,
- STK'larda veya STK'ların Komisyon ve Birimlerinde:
 - Kurucu
 - Yönetici
 - Üye
 - Profesyonel çalışan olabilir.
- STK'ların kampanya, proje, etkinlik vb. faaliyetlerinde görev alabilir,
- STK'larda kendi ilgi alanı ve yeteneği doğrultusunda mesleki eğitim, kişisel gelişim programları, geziler vb. faaliyetlere katılabilir,
- STK'larda eğitmen olarak görev alabilir,
- Bilgi ve deneyimi ile STK'ların faaliyetlerine katkı sağlayabilir,
- Mesleki birikimini geliştirebilir,
- STK'larda yeni ve farklı çalışma başlıklarının üretilmesini sağlayabilir,
- Uluslararası çalışmalarla yabancı dilini ve vizyonunu geliştirebilir,

- Sivil Toplum kültürüne katkı sağlayabilir,
- Proje fikirlerini hayata geçirebilir,
- Sosyal çevresini genişletebilir,
- Küçük katkılar yaparak bireysel bağışçı olabilir.

Gençler Sivil Alanda Hangi Statülerde Yer Alabilir?

Sivil Alan Gençlere Neler Sunar?

Proje ve faaliyetlerden hedef kitle olarak faydalanma

Proje fikirlerini hayata geçirme zemini

Ulusal/uluslararası etkinliklere katılma fırsatı

Önemsediği konularda savunuculuk yapma imkanı

Farkındalık taşıdığı alanlarda örgütlü hareket etme

Yeni beceriler edinme, var olan yeteneklerini geliştirme

İş ve meslek hayatı için avantajlar

Bağışçı olarak katkı sağlayabilme zemini

Sivil Alan Gençlere Neler Sunar?

Ekip çalışması becerilerinin geliştirilme imkanı

Hızlı, etkin ve ölçülebilir çalışma yapma becerisinin gelişmesi

Fikirlerini özgürce dile getirme platformu

Çok kültürlülüğü tanıma ve yaşama

Yaşadığı kente, ülkeye ve dünyaya karşı sorumluluk bilinci ile duyarlı bireyler olarak hizmet etme

Farklı kurum ve kuruluşların gençlere yönelik çalışmalarına ulaşma

Ülke içi ve ülke dışı seyahat

Eğitim, açlık ve yoksulluk, madde bağımlılığı, mülteci vb. toplumsal sorunlarda özgün ve yenilikçi fikirler ve projeler geliştirme ve uygulama zemini

Geleneğimizde Sivil Toplum Kuruluşları

Sivil Toplum, modern bir kavramdır ve kanunlar çerçevesinde gönüllülerin bir araya gelerek toplum yararı için çalıştığı örgütlerdir. Sivil toplum anlamı açısından değerlendirildiğinde geleneğimizde önemli örneklerini görmek mümkündür. Yüzlerce yıllık medeniyetimizin en önemli unsurlarından olan vakıflar, gönüllülük esasına dayanarak önemli toplumsal sorunların çözümünde etkili olmuştur.

Vakıflar, toplumsal sorunların ve huzursuzlukların giderilmesinde, eşitlik ve adaletin sağlanmasında önemli bir rol oynamıştır. Yine vakıflar sayesinde, güçlü devlet tarafından mülkiyet haklarının çiğnenmesi engellenmiş, zengin mimari miras korunabilmiş, toplumu zor duruma düşürebilecek ağır vergi yükünün kaldırılabilmesi sağlanmış, yaşlılık ve maluliyet maaşları verilebilmiş, sigortanın bilinmediği bir çağda ilkel olarak da olsa loncalar ve mahalle halkı için sigorta sağlanmış, insanların kullanabileceği liman, deniz feneri, çeşme, sarnıç, kütüphane, çeşme, kaldırım gibi her türlü binalar yapılmış, şehirlerde kaleler ve surlar inşa edilerek şehir savunmasını, hatta hacın gerçekleşmesi ve İslam'ın yayılması sağlanmıştır.¹

1 OĞUZ, İbrahim (2014), *Midilli'de Osmanlı Vakıfları*, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Mersin

Vakıf kültürü ve sivil toplum anlayışının bir benzerini de Ortaçağ Anadolu'sundaki ahilikte görmekteyiz. Ahilik o dönemin toplumsal ve kültürel dokusuna yön vermiş kurumlardan biridir. Türk kültürünün içerisinde sosyal ve ekonomik düzende önemli bir yeri olan Ahilik, 13. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar Anadolu'daki esnaf ve sanatkâr birliklerine verilen isimdir. Ahilik Teşkilatına mensup kişiler "Ahi" diye anılır ve bu kişilerin sanat, ticaret ya da bir meslek sahibi olması gerekir. Kişi bunun yanında olgun, ahlaklı, merhametli, iyiliksever ve her işinde, her davranışında dürüst ve güvenilir olmalıdır. Ahlakla sanatı ve onun kollarını, dallarını yoğurarak kişinin ruhunda, etinde, kemiğinde özümlemiş bir kurum olan bu Ahilik, Türkler dışında hiçbir ulusta yoktur.²

Son olarak geleneğimizden Sivil Toplum Kuruluşlarına örnek olarak "Hılfu'l Fudûl"u verebiliriz. Bu kurum Hz. Muhammed (s.a.v.)'in de bir dönem içinde bulunduğu bir cemiyettir. Buradaki Hılf kelimesi, dayanışma, anlaşma ve birliktelik üzerine yapılan sözleşme anlamına gelir, Fudul kelimesi ise fadl kelimesinin cem'i olup faziletli, erdemli, üstün olanlar gibi anlamlara gelir. Erdemliler Cemiyeti anlamına gelen bu oluşum bugün insan hakları odaklı kuruluşlar için bir motivasyon kaynağı oluşturmaktadır.

2 Ahiyan Ahilik Kültürü, <http://www.ahiyen.org/ahilik-tarihi.html> (ET: 11.08.2016)

GENÇLER STK KURUYOR

Dernek Nasıl Kurulur?

4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre dernekler, “gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır.”

Dernek kuruluşu için;

1. Gerçek veya tüzel en az 7 kurucunun olması gerekmektedir.
2. Derneğin adı belirlenir. Belirlediğiniz dernek adının kullanılıp kullanılmadığını bulduğunuz şehirdeki Dernekler Müdürlüğünü arayarak öğrenebilirsiniz.
3. Dernek tüzüğü hazırlanır. Örnek dernek tüzüklerine Dernekler Dairesi Başkanlığının web sitesinden ulaşabilirsiniz. (www.dernekler.gov.tr)
4. Dernek kuruluşu için gerekli belgeler;
 - Gerçek veya tüzel en az yedi kurucu tarafından doldurulmuş ve imzalanmış Kuruluş Bildirimi Formu,

- Dernek kurucuları tarafından her sayfası imzalanmış Dernek Tüzüğü,
 - Dernek kurucuları arasında tüzel kişilikler varsa; bu tüzel kişilerin unvanı, yerleşim yeri ve kuruluş belgesi ile tüzel kişiliklerin organları tarafından yetkilendirilen gerçek kişi de belirtilmek kaydıyla bu konuda alınmış kararın fotokopisi,
 - Kurucular arasında yabancı uyruklular varsa, bunların Türkiye’de yerleşme hakkına sahip olduklarını gösterir belgelerin fotokopileri,
 - Yazışma ve tebligatı almaya yetkili kişi veya kişilerin adı, soyadı, yerleşim yerlerini ve imzalarını belirten liste,
 - Dernek merkezinin tapu kütüğünde mesken olarak gösterilen yerlerde bulunacak olması halinde kat malikleri kurulunun oy birliği ile alacağı karar örneği.
5. Dernekler, kuruluş bildirimi ve eklerini mülki idare amirliğine vermek suretiyle tüzel kişilik kazanırlar. Böylece dernek kurulmuş olur.
 6. Mülki idare amirliği tarafından başvuru sahibine kuruluş bildirimi ve eklerinin alındığına dair Alındı Belgesi verilir.

Çocuk Dernekleri (18 Yaş Altı) Nasıl Kurulur?

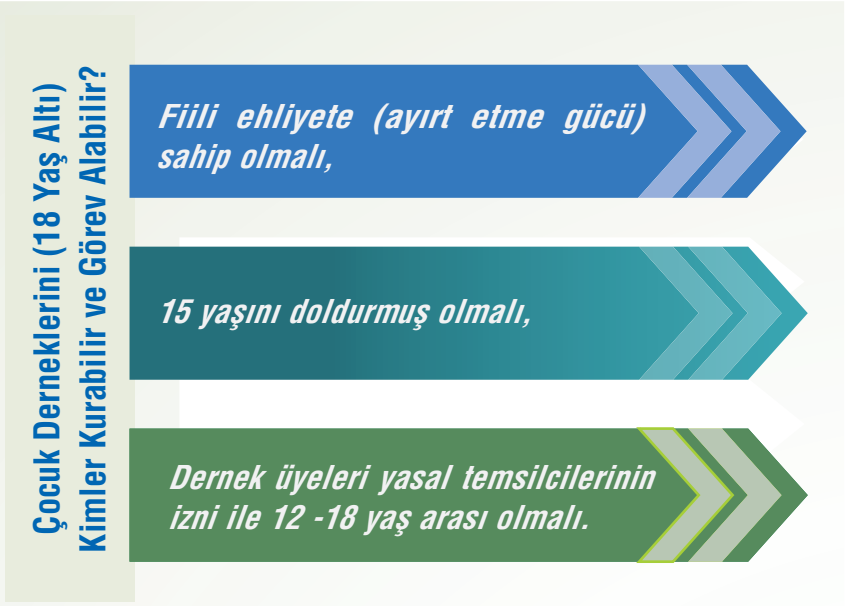
Dernek kurabilmek için 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 57'nci maddesine göre dernek kurucularının fiil ehliyetine sahip olması gerekmektedir.

Yine aynı kanunun 10'uncu maddesine göre fiil ehliyeti için; ayırt etme gücüne sahip olmak, kısıtlı olmamak ve ergin olmak gereklidir. Erginlik de 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 11'inci maddesi gereğince 18 yaşın doldurulmasıyla veya evlenmeyle ya da aynı kanunun 12'inci maddesinde şartların varlığı halinde "ergin kılınma" ile mümkündür.

Ancak 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre; "15 yaşını bitiren ayırt etme gücüne sahip küçükler; toplumsal, ruhsal, ahlaki, bedensel ve zihinsel yetenekleri ile spor, eğitim ve öğretim haklarını, sosyal ve kültürel varlıklarını, aile yapısını ve özel yaşantılarını korumak ve geliştirmek amacıyla yasal temsilcilerinin yazılı izni ile çocuk dernekleri kurabilir veya kurulmuş çocuk derneklerine üye olabilirler.

12 yaşını bitiren küçükler yasal temsilcilerinin izni ile çocuk derneklerine üye olabilirler. Ancak yönetim ve denetim kurullarında görev

alamazlar. Çocuk derneklerine 18 yaşından büyükler kurucu veya üye olamazlar."

Vakıf Nasıl Kurulur?

4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre vakıflar, “gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır”.

Vakıf kurmak için;

1. 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ve amaç ve hedefler doğrultusunda, vakfın senedi hazırlanır,
2. Hazırlanan senet noterde tasdik ettirilir,
3. Resmi senet, yetkili kişi tarafından Asliye Hukuk Mahkemesine başvurularak tescillenir,
4. Vakıf kurma işlemi resmî senetle temsilci aracılığıyla yapılabilir. Temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olması ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların bulunması gerekir.

Vakıf Senedinin İçeriğinde Neler Yer Alır?

Vakıf Senedinde Türk Medeni Kanununun 106’ıncı maddesi gereğince;

1. Vakfın adı; kanuna ahlaka adaba aykırı olmamalı ve vakfın amaçları ile uyumlu olmalıdır. Her hangi bir kamu kurum ya da kuruluşunun ismi kullanılamaz.
2. Vakfın amacı; hukuka uygun, belirli ve anlaşılabilir olmalıdır.
3. Özgülenen mal ve haklar; kurucuya ait olmalı ve amacı en azından başlangıç itibari ile gerçekleştirmeye yetmelidir.
 - Özgülenen malvarlığı nakit ise; paranın vakıf adına Türkiye sınırları içerisindeki bir bankaya kuruculardan birinin hesabına yatırılıp, vakıf adına bloke edilerek dekontunun tescil başvurusu yapılan mahkemeye ibrazı gerekmektedir.
 - Taşınmaz ya da taşınır bir malvarlığının değer tespitinin mahkemece yaptırılması ve ilgili sicillerine (tapu sicili, trafik sicili gibi) vakıf adına tescili sağlanmalıdır.
 - Vakfın kurulması ile özgülenen mal ve haklar vakıf tüzel kişiliğine geçer.
4. Organları; vakfın bir yönetim organı olması zorunludur. Vakfın işleyişinin kolaylaşması açısından, amacının kapsamına ve faaliyetlerine uygun olarak mütevelli heyeti, yönetim organı ve bir denetim birimi olması uygun olur.

Vakfın organlarının kaç kişiden oluşacağı, toplantı ve karar yeter sayılarının senet metninde gösterilmesi, organların görev ve yetki sınırlarının yeterince belirtilmesi halinde, vakfın işleyişinde sıkıntıya düşülmesinin önüne geçilmiş olur.

Vakıf organlarında kamu görevlileri görev unvanlarını kullanarak görev alamaz.

5. Vakfın yerleşim yeri; vakıf faaliyetlerinin yürütüldüğü merkezin bulunduğu yerdir. Vakıf senedinde gösterilecek adresin açık olarak ayrıntılı şekilde yazılması zorunludur.

Girişim Grupları/İnisiyatifler

Girişim grupları; en az 3 kişinin belli bir amaç ve hedef doğrultusunda bir araya gelerek oluşturdukları gruplardır. Yasal mevzuat kapsamında olmaksızın çalışmalarını yürütürler.

Girişim grupları, sivil toplum kuruluşları olarak tanımlanmakta olup; bu gruplar, resmi yüklenici olarak proje yürütme, bağış toplama vb. faaliyetler yapamaz. Ancak başta çalışma sahalarıyla ilgili bakanlıklar olmak üzere kamu kurumları, üniversiteler, medya vb. aktörler tarafından muhatap olarak kabul edilmektedirler. Gençler yasal prosedürlerle uğraşmadan Girişim Grubu kurup çalışmalarında görev alabilirler.

Çalışmaların yürütülebilmesi için görev paylaşımının yapılması gerekmektedir. Girişim Gruplarında “Genel Koordinatör, Sekreter vb.” belirlenerek herkesin katkısı doğrultusunda sorumluluk alması sağlanmalıdır.

Grubun amacı, hedefi, ilkeleri, katılım şartları, görev ve sorumluluklar vb.nin belirlenmesi üyelerin işlerini kolaylaştıracak, çalışmalar daha hızlı ve etkin yürütülecektir.

Girişim Grupları dikkat çekici, akılda kalıcı bir isim/kısa isim ve logo belirleyip, sosyal medya imkanlarını aktif kullanarak sahası ile ilgili

çok sayıda kişiye ulaşma fırsatı yakalayabilir, kampanya yürütebilir ve kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve diğer STK'larla aktif işbirliği geliştirebilir.

Bugün önemli ve nitelikli çalışmaları olan dernek statüsünde hizmet veren bazı STK'lar, sahaya önce Girişim Grubu olarak girmiş, daha sonra yasal süreçleri takip ederek dernekleşmiştir.

GENÇLİK VE ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Gençlerin dünya ile ilgili siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeleri yakından takip edebileceği araçlara ulaşımı kolaylaştıkça uluslararası meselelerde farkındalık ve duyarlılığının da arttığını görüyoruz. Ülkemizin neresinde olursa olsun internet, medya, sosyal medya, süreli-süresiz yayınlar, STK'lar ve eğitim kurumları kanalıyla gençler, Türkiye'nin olduğu kadar "dünya yurdunun" da bir parçası olduğunun bilincinde. Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler de, AB ve BM Politikaları da gençlerin gündeminde.

Gençler, uluslararası meseleleri okuma, tavır alma ve tepki koyma noktasında son derece etkin bir rol oynuyorlar. Bu gerçekten hareketle savunuculuk faaliyetlerinin odağı olan uluslararası kuruluşların faaliyet alanlarını ve yapılarını, gençlik perspektifi açısından ele alan kısa bir bilgilendirmeyi bu bölümde sunuyoruz.

Birleşmiş Milletler^[*]

Birleşmiş Milletler Örgütü ya da kısaca Birleşmiş Milletler (BM), 24 Ekim 1945'te dünya barışını, güvenliğini korumak ve uluslararası alanda ekonomik, toplumsal ve kültürel bir işbirliği oluşturmak için kurulan uluslararası bir örgüttür.

Örgüt yapısal olarak idari bölümlere ayrılmıştır; Genel Kurul, Güvenlik Konseyi, Ekonomik ve Sosyal Konsey, Yönetim Konseyi, Genel Sekreterlik ve Uluslararası Adalet Divanı. Örgütün en göz önündeki mercii Genel Sekreterdir. Genel Sekreterliği 1 Ocak 2007-31 Aralık 2016 tarihleri arasında Ban Ki-moon yürütmüştür. 1 Ocak 2017'den itibaren BM Genel Sekreterliği görevini Antonio Guterres yürütecektir.

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu veya kısaca UNICEF, 1946 yılında Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu adıyla kurulmuş ve daha sonra 1954 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından çocuk haklarının korunması adına tanıtım ve savunma çalışmaları yapmak, çocukların temel gereksinimlerinin karşılanmasına yardımcı olmak ve çocukların potansiyellerini eksiksiz biçimde gerçekleştirmek için fırsatlar yaratmak üzere görevlendirilmiştir.

^[*] www.un.org.tr sitesinden yararlanılmıştır.

Birleşmiş Milletler Üniversitesi (BMU), 1973 yılında Birleşmiş Milletler'in akademik ve araştırmacı bir organizasyonu olarak kurulmuştur. Merkezi Japonya'nın başkenti Tokyo'da olup Birleşmiş Milletler Enstitüsü olarak diploma vermektedir. 2010 yılından beri, BMU, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu tarafından derece vermeye yetkili kılınmıştır. Üniversite ayrıca BM ile uluslararası akademik, politik ve özel sektör toplulukları arasında köprü olmuştur.

BM'nin farklı üye devletlerdeki ulusal gençlik politikalarını etkileme çabalarının ana hattını genel olarak gençlerin hükümetlerin karar alma mekanizmalarına ve topluma katılımları oluşturur. 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesinde belirtildiği üzere, "18 yaşına kadar tüm çocuklara topluma katılımları için araçlar sağlanmalı ve onları ilgilendiren konularda kendilerine danışılmalıdır."

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Gençlik Eşgüdüm Birimi gençlere yönelik organizasyonun kendi çalışma alanı içine giren konularını ele almakta, faaliyetler düzenlemekte ve her iki yılda bir Gençlik Forumu'na ev sahipliği yapmaktadır.

Gençlik ile ilgili benzer özel eşgüdüm organları bulunan BM kuruluşları ve örgütleri şunlar:

BM Kalkınma Programı (UNDP), BM İnsan Yerleşimleri Programı (BM-HABITAT), BM Nüfus Fonu (UNFPA-gençlik politikası üzerinde yoğunlaşır), BM Çevre Programı (UNEP), BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNDCP), BM Çocuk Fonu (UNICEF), Çocuklar ve Silahlı Çatışmalar Özel Temsilciliği Ofisi, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Uluslararası Göç Örgütü (IOM) gibi diğer örgütler, gençlik danışma kurulları bulunmamasına rağmen, siyasi gündemlerinin bir parçası olarak gençliğe ilişkin konularla aktif olarak ilgilenmektedir.

Bu örgütlerin büyük bölümünün farklı ülkelerde ulusal ofisleri veya temsilcileri bulunmakta ulusal düzeyde gençlik stratejilerinin teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve uygulanmasında destekleyici rol oynamaktadırlar.

BM bugün çalışmalarıyla kalıcı bir barış ortamı sağlayamamış, dünya genelinde yaygın olarak görülen açlık sorununu giderememiş ve daha bir çok sorun alanında gücü nisbetinde politika geliştirme kabiliyeti gösterememiştir. Ortadoğu, Filistin, Afrika başta olmak üzere dünya genelinde yaşanan işgaller, çatışmalar, açlık karşısında net ve çözüm odaklı bir duruş sergileyememiştir. Ancak dünyada etkili çalışmalar yapmanın yollarından birisi de bu kurumun yapısını çok iyi bilecek savunuculuk hizmetleri yürütebilmektir. Gençlerin bu sahada çok önemli hizmetleri yapabilecek kapasitesi mevcuttur.

Birleşmiş Milletler – Dünya Gençlik Eylem Programı (DGEP)

BM Genel Kurulu, 1985'i Uluslararası Gençlik Yılı olarak kabul etti. 10 yıl sonra, 1995'te, örgüt 2000 Yılı ve Ötesi için Dünya Gençlik Eylem Programı'nı (DGEP) kabul ederek, gençlere ve ulusal gençlik politikalarının teşvik edilmesine destek verdi. DGEP hâlâ kullanılmakta olan uluslararası bir stratejidir ve Programın gözden geçirilmesi, izlenmesi ve uygulanmasından BM Sekreteryası sorumludur.

BM üyesi devletler DGEP yoluyla belirlenmiş olan öncelikli 15 eylem alanını takip etmek taahhüdünde bulunmuşlardır.

Bu alanlar:

1. Eğitim,
2. İstihdam,
3. Açlık ve yoksulluk,
4. Sağlık,
5. Çevre,

6. Madde bağımlılığı,
7. Çocuk suçluluğu,
8. Boş zaman faaliyetleri,
9. Kızlar ve genç kadınlar,
10. Gençlerin toplumsal hayata ve siyasi kararlara tam ve etkin katılımı,
11. Kalkınma,
12. Bilgi ve iletişim teknolojileri,
13. HIV/AIDS,
14. Silahlı çatışmalar,
15. Nesiller arası ilişkiler.

Birleşmiş Milletler – Milenyum Kalkınma Hedefleri

Eylül 2000'de toplanan BM Genel Kurulu, küresel düzeyde insan onuru, eşitlik ve esenlik ilkelerinin güçlendirilmesi için topluca taşıdıkları sorumluluk doğrultusunda Milenyum Kalkınma Hedeflerini ilan etmişlerdir.

Milenyum Kalkınma Hedefleri:

- Aşırı yoksulluk ve açlığı ortadan kaldırmak,
- Herkes için evrensel ilköğretimi sağlamak,
- Cinsiyet eşitliğini teşvik etmek ve kadının güçlendirilmesini sağlamak,
- Çocuk ölümlerini azaltmak,

- Anne sağlığını iyileştirmek,
- HIV/AIDS, sıtma ve diğer hastalıklarla mücadele,
- Çevresel sürdürülebilirliği sağlamak,
- Kalkınma için küresel bir ortaklık kurmak.

2015'e kadar bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için sayısal hedefler tayin edilmiştir. Türkiye'de ve dünyanın diğer ülkelerinde bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Ancak şunu da söylemek gerekir ki bu hedeflerin belirlenmesini takip eden süreçte, milyonlarca insan savaş ve açlıktan ölmüş, ülkesinden ayrılarak mülteci olmuş, bahsedilen problemlerin her biriyle yaşamaya devam etmiştir.

Alınan kararların takibi ve uygulanmasında sivil alanda deneyimli ve güçlü gençlerin yapacağı savunuculuk çalışmalarıyla dünya daha yaşanabilir bir yer olacaktır.

Avrupa Birliği [*]

Avrupa Birliği tarafından gençler için uygulanan programlar, katılan her ülkede oluşturulan “Ulusal Ajanslar” kanalıyla yürütülmektedir. Ülkemiz de, 1999 Helsinki Zirvesi’nde Avrupa Birliği’ne adaylık sürecinin başlaması ile topluluk programlarından yararlanmaya başlamıştır. Böylece gençler, Avrupa’da bu programlar kanalıyla eğitim, sağlık, spor, sosyal hizmet vb. alanlarda projelere katılma fırsatı bulmaktadır.

Erasmus+ (Erasmus Plus) Programı

Şu anda gençler ve gençlik alanında çalışanlar için AB tarafından sunulan fırsatların başında Erasmus+ Programı gelmektedir. Bu program, Avrupa Birliği’nin eğitim, gençlik ve spor alanlarında 2014-2020 yılları arasında uyguladığı hibe programıdır.

Erasmus+ ile bireylere yeni beceriler kazandırılması, kişisel gelişiminin desteklenmesi ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması amaçlanırken; kurumlara, kuracakları işbirlikleri yoluyla sektörlerinde ilerleme ve kurumsal kapasitelerini geliştirme fırsatları sunulmaktadır.

[*] www.ua.gov.tr sitesinden yararlanılmıştır.

Erasmus+ Programından Kimler Yararlanabilir?

- Yükseköğretim alanında; üniversite öğrencileri, akademisyenler ve yükseköğretim çalışanları,
- Mesleki eğitim alanında; meslek okulları öğrencileri, çıraklar, profesyoneller, eğitimciler, mesleki eğitim alanında çalışanlar,
- Okul eğitimi alanında; ilk ve ortaöğretim öğrencileri, okul liderleri, öğretmenler ve okul çalışanları,
- Yetişkin eğitimi alanında; öğrenciler, eğitimciler, yetişkin eğitimi veren kurumların üyeleri ve çalışanları,
- Gençlik alanında; 13-30 yaş arası gençler, gençlik çalışanları, gençlik kuruluşlarının üyeleri ve çalışanları.

Erasmus+ Programının Desteklediği Alanlar

Erasmus+ Programı kapsamında desteklenen faaliyetler temel olarak 3 Ana Eylem ve 2 Özel Eylem altında toplanıyor:

Ana Eylemler:

1. Bireylerin Öğrenme Hareketliliği
2. Yenilik ve İyi Uygulamaların Değişimi için İşbirliği
3. Politika Reformuna Destek

Özel Eylemler:

1. Jean Monnet Programı
2. Spor Destekleri

Erasmus+ ile Sunulan İmkanlardan Örnekler:

- Yurtdışında öğrenim görme, sosyal faaliyetlerde gönüllü olabilme, öğrenim hareketliliğinde bulunma ve çalışarak deneyim kazanma,
- Dijital eğitimin geliştirilmesi ve Bilgi İletişim Teknolojilerinin kullanımının artırılması,
- Kaliteyi ve yenilikçiliği teşvik etmek için diğer ülkelerdeki eğitim kurumlarının ve gençlik örgütlerinin ve iş dünyasının hem kendi sektörlerindeki hem de diğer sektörlerdeki emsalleriyle olan stratejik ortaklıkları,
- Yüksek lisans eğitimine yurtdışında devam edecek olan öğrencilerin eğitimlerini finanse etmek için “Kredi Garanti Programı”nın uygulanması,
- Dünya çapında yüksek öğrenim ve gençlik sektöründe öğrenme hareketliliği, işbirliği ve kapasite oluşturma,
- Sporda ve özellikle gençler arasında yaygın spor dallarında şike, doping, şiddet, ırkçılık ve hoşgörüsüzlüğe karşı iyi yönetişime destek verilmesi.

AB Gençlik Stratejisi

AB Gençlik Stratejisi’nin 2010-2018 yılları için iki temel hedefi bulunmaktadır:

- Tüm gençlere eğitimde ve istihdamda daha çok ve eşit fırsatlar tanımak
- Gençleri aktif yurttaş olmaları ve topluma katılımları konusunda cesaretlendirmek.

Bu anlamda Avrupa Gençlik Stratejisi Avrupa Birliği üye ülkeleri ve çevre ülkelerde önemli etkilere sahiptir.

Bu katılım odaklı amaçları gerçekleştirmek için 8 faaliyet alanı belirlenmiştir:

- Eğitim ve beceri geliştirme
- İstihdam ve girişimcilik
- Sağlık ve refah
- Katılım
- Gönüllü aktiviteler
- Sosyal içerme
- Gençlik ve dünya
- Yaratıcılık ve kültür

Avrupa Gençlik Forumu ^[*]

Avrupa Gençlik Forumu (European Youth Forum-EYF); merkezi Brüksel'de bulunan, gençlik alanında çalışan ulusal sivil toplum kuruluşları ve uluslararası örgütlerin üyesi olduğu, Avrupa çapındaki şemsiye örgüttür. Avrupa'daki gençlerin elde edecekleri faydaları arttırmaya ve onları topluma katılmaları için teşvik etmeye yönelik faaliyet göstermektedir.

Forum aşağıdaki hedefleri gerçekleştirmeye çalışmaktadır:

- Gençleri, toplumun ve özellikle daha bütünleşik bir Avrupa'nın şekillendirilmesine aktif olarak katılmaları için cesaretlendirmek ve desteklemek,
- Gençlerin haklarını ve imkânlarını artırmak,
- Gençlerin yaşam koşullarını iyileştirmek,
- Gençlerin eşit vatandaşlar olduğu ve küresel vatandaşlar olarak tüm potansiyellerine ulaşmaları için cesaretlendirildiği ve desteklendiği Avrupa'da onların sesi olmak.

^[*] www.eurpa.eu sitesinden yararlanılmıştır.

Avrupa Gençlik Forumunun Stratejileri:

- Gençlerin ve gençlik örgütlerinin sosyal projelerde ve özellikle karar alma süreçlerine daha fazla katılımını sağlamak,
- Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletlerin yetkili ortağı olarak uluslararası gençlere yönelik politikaları etkilemek,
- Politika yapıcı kurumları siyasetin tüm alanlarında gençlerin sorunlarını ele almaya teşvik etmek,
- Özellikle uygun finansman talep ederek, kendi ayakları üzerinde duran, gerçekten bağımsız -hem ulusal hem de uluslararası- gençlik örgütleri oluşturmak,
- Farklı altyapıya sahip, farklı ülkelerden gençlerin birbirlerinin fikirlerini ve deneyimlerini dinlemelerini, takdir etmelerini sağlamak,
- Kültürlerarası anlayış, demokrasi, saygı, çeşitlilik, insan hakları, aktif vatandaşlık ve yardımlaşmayı desteklemek,
- Dünyanın diğer bölgelerinde gençlerin çalışmalarına katkıda bulunmak.

Türkiye henüz Avrupa Gençlik Forumu'nda temsil edilmemektedir.

**GENÇLER
SİVİL TOPLUMDA
ÜRETİYOR**

Proje Nasıl Hazırlanır?

Son yıllarda sivil toplum alanında yapılan etkili ve sürdürülebilir çalışmaların “proje” olarak isimlendirildiğini görmekteyiz. Bu sahada çalışmayı planlayan gençler, etkinlikleri bir disiplin çerçevesinde yürütme, ölçülebilir sonuçlar elde etme ve finansman sağlama anlamında önemli kolaylıklar sunan projelerin tasarlanması ve uygulanmasında aktif rol alabilirler.

Bu bölümde “proje” kavramını ve “proje hazırlama aşamaları”nı ele alacağız.

Proje Nedir?

Proje, belirlenen bir amaca ulaşmak için, zaman planı ve bütçe doğrultusunda etkinliklerin yürütülerek ölçülebilir sonuçlar elde edilmesidir.

Proje ile İlgili Kavramlar:

Amaç: Elde edilmek istenen sonucun basit anlatımıdır. Projenin faaliyetlerinin ve hedefinin tanımlanması için amacın net bir şekilde be-

lirtilmesi gerekir. Projelerde amaç gerçekleştirilecek faaliyetler değil, faaliyetler sonrasında hedef kitlenin elde edeceği fayda ve değişimdir.

Hedef Kitle: Projenin doğrudan ve olumlu şekilde etkilediği gruptur.

Zaman Planı: Projenin faaliyetlerinin ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilme sürecinin belirlenmesi, uygulanabilir bir takvimin oluşturulmasını ifade eder.

Bütçe: Proje kapsamında planlanan etkinliklerin gerçekleştirilmesi için yapılacak harcamalar önceden belirlenir. Bu harcamalara örnek olarak personel, ulaşım, ekipman, ofis giderleri ve diğer giderleri (basım-yayın, izleme-değerlendirme, tercüme vb.) verilebilir. Proje bütçesinde yer alan kalemler proje faaliyetleri ile uyumlu olmalıdır.

Etkinlikler: Amaca ulaşmak için gerçekleştirilecek etkinlikler önceden planlanır. Projenin içeriğine uygun geziler, kamplar, ziyaretler, seminerler, eğitimler, sertifika programları vb. etkinlikler düzenlenebilir. Burada önemli olan düzenlediğiniz etkinliğin projenizin içeriğine uygun olmasıdır.

Ölçülebilir Sonuçlar: Projenin sonucunda hedef kitledeki değişim ve elde edilecek sonuçları ifade etmektedir.

Amacınıza ulaşmak için yapacağınız her etkinliğin bir sonucu olacaktır. Bu denklemin planlanarak proje boyunca takip edilmesi önemlidir.

Proje Hazırlamanın Aşamaları:

Öncelikle bir fikriniz veya bir derdiniz olmalı. Daha sonra bu düşüncenizi kağıda dökerek geliştirmeli, uygulamalı, izlemeli ve tamamlamalısınız.

Gençliğin enerjisini ruhumuzda taşıyorsak bir projeyi tasarlayacak potansiyele sahibiz demektir. Bunun için aşağıdaki aşamaları takip etmemiz kolaylık sağlayacaktır:

1. Proje fikrine inanan, uyumlu çalışacağınız bir arkadaş grubuna veya Sivil Toplum Kuruluşuna ulaşın. Bir projeyi yalnız başınıza tasarlamak, yürütmek ve sonuçlandırmak mümkün değildir. Proje bir ekip işidir. Uyumlu çalışacağınız kişileri belirleyin.
2. Projeler yazılmış metinlerdir. Fikirleriniz veya sözlü teklifleriniz proje kapsamında değerlendirilmeyecektir. Bu açıdan proje yazımına zaman ayırın.
3. Projenizin yazma aşamasında aşağıdaki hususları göz önünde bulundurun:
 - a. Projeyi neden yapacaksınız, gerekçelerinizi net olarak ifade edin.
 - b. Bu amaca yönelik daha önce yürütülen proje veya faaliyetler var mı? (Farklı STK'lar, kamu kurumları, belediyeler vb.) Eğer varsa bu kurumlarla ortaklık geliştirilebilir mi, araştırın.
 - c. Projenizin amacını ortaya koyun. Ne yapacaksınız? Bir projenin amacı sizin ne yapmak istediğinizin en basit tanımıdır.

Amacınızı tespit ederken yapacağınız çalışmaların oluşturacağı değişime odaklanın.

- d. Bu amaca ulaşmak için alt hedefleri ve/veya etkinlikleri belirleyin. Hedeflerinizin net olması projenin başarısını sağlayacaktır.
- e. Projeyi yürütecek kuruluşun faaliyetleri gerçekleştirebilme potansiyelini ortaya koyun. Kuruluşunuzun kapasitesi ve konuyla ilgisi hakkında bilgi verin.
- f. Proje alanı ile ilgili yasal mevzuatı inceleyin.
- g. Projeden istifade edecek olan "Hedef Kitle"nin projeye katılım durumunu test edin. Anket, görüşme vb. metodlarla beklenti ve ihtiyaçlarını belirleyin.
- h. Proje amacına ulaşmak için hangi faaliyetlerin yapılacağını kayıtt altına alın.
- i. Elde edeceğiniz çıktı ve sonuçları önceden tasarlayın. Projenizin başarılı olup olmadığını bu şekilde test etmeniz mümkün olacaktır.
- j. Her bir faaliyetin proje takvimi doğrultusunda ne zaman gerçekleşeceğini planlayın.
- k. İhtiyaç duyduğunuz proje ekibini ve ekipmanını tespit edin.
- l. Faaliyetlerinizin sonunda hedef kitle üzerinde oluşacak etkinin sürekliliğine önem verin.
- m. Projenin yürütülmesi için gerekli olan bütçeyi belirleyin. Sizin yapacağınız ayni veya nakdi katkısı da ifade edin.

4. Yazılı hale getirdiğiniz teklifiniz ile finansmanı sağlamak için başvurabileceğiniz yerleri araştırın. Ulusal fonlar ve yerel yönetimler öncelikli kaynaklarınız olabilir.
5. Projelerde değerlendirme ve raporlama çok önemlidir. Bunun için projeler tamamlandığında mutlaka rapor hazırlanması gerekmektedir. Raporlama aşamasında kolaylık olması için proje sürecinde çalışmalar ve faaliyetlerin kayıtlarını düzenli olarak tutun, fotoğraf vb. belgelemeye önem verin.

Kampanya Nasıl Hazırlanır?

Farkındalık yaratmak, sesinizi duyurmak veya üzerinde çalıştığınız konularda kamuoyunu aydınlatmak için kampanyalar hazırlayabilirsiniz. Bunun için ciddi bütçelere veya desteklere ihtiyacınız yok. Sosyal medya ve gündelik hayatta kullandığınız programlarla kendi kampanyanızı oluşturabilirsiniz.

Kampanya nedir?

Kampanyanın kelime anlamı; politika, ekonomi, kültür vb. alanlarda belirli bir süredeki etkinlik dönemidir.

Bir kampanya hazırlarken nasıl bir yol izlenmeli;

Kampanya hazırlarken öncelikle genel hatları belirleyin:

- Odaklanacağınız ürün, mesaj,
- Hedef kitle
- Yapacağınız çalışmanın amacı,
- Zamanlama vb.

Kampanyanın hedef kitlesi nasıl belirlenir?

Hedef kitle, kampanyanın amaç ve hedefleriyle doğru orantılı olmalıdır. Öncelikle kampanyanızın amacını belirlemeniz gerekir. Bu amaç doğrultusunda etkilenen kişi yada topluluklar hedef kitlenizi oluşturacaktır.

Slogan nasıl belirlenir?

Slogan belirlerken, basit düşünün ve amacınız doğrultusunda çarpıcı ve özet bir cümle yazın. Çok uzun ve karmaşık cümleler kullanmayın. Vereceğiniz mesajın net olmasına özen gösterin. Belirlediğiniz slogan, akla gelen ve tekrarlanabilir olmalıdır.

Örneğin;

- STK'lar ve Kamu Gençler için Buluşuyor Projesi kapsamında hazırlanan kamu spotunun sloganı; “Burada Sana Yer Var”,
- 3G Projesinin Sloganı; “Gençlerle Geleceğe Gidiyoruz”,

Eğer kampanyanızda logo kullanacaksanız mutlaka sloganınızla, kullanacağınız logo uyumlu olmalıdır.

Medyanın önemi nedir?

Kampanyanın özünde; duyurmak, yaymak ve ulaşabildiğin kadar çok kişiye ulaşmak vardır. Bu çalışmaları yapmamızdaki ve amacımıza ulaşmamızdaki en büyük etkenlerden biri budur. Medya kelime anlamı itibarıyla ‘iletişim ortamı’ demektir. Yani medya aracılığı ile kampanyanızı ve içeriğini geniş kitlelere duyurabilirsiniz. Özellikle de sosyal

medya (twitter, facebook, instagram vb.) bu imkanı ciddi bir bütçe olmaksızın size sunar.

Yerel televizyon, radyolar, gazeteler, toplu taşıma araçlarındaki ekranlar, STK programları, gençlik merkezlerinin iletişim araçları kampanyanızın duyurulması için uygun mecralar olacaktır.

Kampanyanızın bütçesini, hazırlık aşamasında belirlemelisiniz. Hazırladığınız kampanyada planlanan etkinlik, basılı/görsel malzeme (afiş, el broşürü vb.), ekipman vb. masraflar varsa bunları belirleyerek bir gider tablosu oluşturmalsınız.

Unutmayın ki, sosyal medya üzerinden gençlerin katılımı ile maliyetsiz bir kampanya planlamak ve yürütmek mümkün olacaktır.

Bütçe için sponsor nasıl bulunur?

Hazırladığınız kampanya kapsamında, karşılayabileceğinizden fazla bir bütçe veya destek almanız gereken bir durumla karşılaştıysanız, sponsor desteği ile devam edebilirsiniz. Öncelikle ne tür bir sponsorluğa ihtiyacınız olduğunu belirlemelisiniz (maddi, ayni, mekan, uzman ihtiyacı vb.). Daha sonra kendinize, içerisinde amacınızın da yer aldığı bir dosya oluşturun. Bu dosyayı sponsor olabilecek ve daha önce benzer faaliyetlere sponsorluk yapmış kurumlara iletin. Finansman ararken güçlü bir iletişim ağınızın olması işlerinizi kolaylaştırır.

Kampanya görsellerinin hazırlanması

Kampanyada kullanılacak; logo, afiş, el ilanı, broşür, web sitesi, resim, fotoğraf vb. görseller hazırlanabilir.

Kampanyanın başarısını nasıl ölçeriz?

Başarısını ölçmek için öncelikle kampanyayı aşama aşama izlemeli ve değerlendirmelisiniz. Bu da kampanya esnasında tepkilerin gözlemlenmesi anlamına gelir.

“Hazırladığınız kampanya amacına uygun ilerliyor mu? Geri dönüşler nasıl? Öngörüleriniz doğru mu?” gibi sorulara cevap arabilirsiniz.

Sağlıklı bir sonuca ulaşmak için kampanyanın değerlendirmesi, bitiminden bir süre sonra yapılmalıdır.

Yürütülen kampanyanın sonuçlarının raporlanması ileride yapılacak çalışmalara ışık tutacaktır.

**BUNLARI
BİLİYOR MUSUNUZ?**

15 yaşını bitiren ayırt etme gücüne sahip çocuklar; toplumsal, ruhsal, ahlakî, bedensel ve zihinsel yetenekleri ile spor, eğitim ve öğretim haklarını, sosyal ve kültürel varlıklarını, aile yapısını ve özel yaşantılarını korumak ve geliştirmek amacıyla yasal temsilcilerinin yazılı izni ile çocuk dernekleri kurabilir veya kurulmuş çocuk derneklerine üye olabilirler.

12 yaşını bitiren çocuklar yasal temsilcilerinin izni ile çocuk derneklerine üye olabilirler ancak yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.
Çocuk derneklerine 18 yaşından büyükler kurucu veya üye olamazlar.

Türkiye’de Aralık 2016 tarihi itibarıyla aktif 109.459 dernek, 5.075 Vakıf bulunmaktadır.

Türkiye genelinde mesleki ve dayanışma derneklerinin sayısı 33.708 ile ilk sırada yer alırken çocuk dernekleri 16 ile son sırada yer almaktadır.

Gençlik meclisleri, gençlerin kent yönetimine katkıda bulunmaları, bilimsel, teknolojik, sanatsal, sosyal ve kültürel etkinliklerde rol almaları, insan hakları ve çevre konusunda duyarlılıklarını arttırmaları, dayanışma ve paylaşıma yönelik özelliklerini “ortaklık” bilinci içinde geliştirmeleri amacıyla gönüllülük esası ile oluşmuş ortak yapılardır.

Toplumsal hayata ve yaşadığınız kentin değerlerine sahip çıkarak gelişimine katkı sağlamak istiyorsanız, bulunduğunuz il veya ilçenin Kent Konseyi Gençlik Meclisi ile iletişime geçebilirsiniz.

Ülkemizdeki burs veren vakıflara, “www.vgm.gov.tr” sitesinden ulaşabilirsiniz.

Sivil Toplum geleneğimizin tarihteki örneği olan vakıf kültürüne dikkat çekmek, bu ruhu yaşatmak amacıyla Vakıflar Haftası her sene Mayıs ayının 2. Haftasında kutlanmaktadır.

Ulusal Ajans yani Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Türkiye’de AB Eğitim ve Gençlik Programlarını yöneten ve yasayla kurulmuş bir devlet kurumudur.

Ulusal Ajans, Avrupa Birliği’nin eğitim ve gençlik programlarını ülke içinde duyurma, bu programlara katılım çalışmalarını koordine etme, yürütme ve izleme, Avrupa Komisyonuna rapor halinde sunma, program uygulamaları hakkında Avrupa Komisyonu ile gerekli görüşmeleri yapma ve uygulama sözleşmelerini imzalama görevlerini üstlenmiştir.

Avrupa Birliği’nin eğitim, gençlik ve spor alanındaki hibe programı olan ERASMUS+, 2014-2020 yıllarını kapsayan dönemde uygulanmaktadır.

Erasmus+ Gençlik Programı ile gençler yurt içinde ve yurtdışındaki eğitim faaliyetlerine katılabilir veya Avrupa Gönüllü Hizmeti yapabilirler. Başka grup ve kuruluşlarca hazırlanan projelere katılımcı olarak dahil olabilirler.

Erasmus+’dan faydalanmak için bir STK’ya üye olmak zorunda değilsiniz. STK’ya üye olmayan gençler en az 4 kişi olarak bir grup oluşturup kendi projelerini hazırlayabilir ve Erasmus+ imkânlarından faydalanabilirler.

Erasmus+ Programı Gençlik Değişimleri, farklı ülkelerden genç gruplarına bir araya gelme ve birbirlerinin kültürleri hakkında öğrenme fırsatı sunar. Gruplar, karşılıklı ilgi duyulan bir konu etrafında Gençlik Değişimini birlikte planlarlar. Gençler bu Eylem ile yurt dışındaki projelere katılabildikleri gibi yurt içinde de uluslararası projeler yapabilirler. Bir Gençlik Değişimine katılmak için yabancı dilinizin çok iyi seviyede olması da gerekmiyor. Katılımcılar 13-30 yaş arasındadır; grup liderleri için yaş sınırı yoktur.

Avrupa Gönüllü Hizmeti 17-30 yaş arasındaki gençlerin dil yetliliği veya üniversite eğitimi gerekmeksizin başvurabildiği bir programdır. Avrupa Gönüllü Hizmeti, istediğiniz bir AB ülkesinde sosyal içerikli bir projede 2-12 aylık süreler dâhilinde yer almanızı sağlar.

Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) ile gençler, yabancı dillerini geliştirmekte, yeni diller öğrenmekte, kültürlerarası iletişim becerilerini artırmaktadır. Programdan faydalanan gençlerin yeme, içme, konaklama, vize, sigorta ve cep harçlıkları Ulusal Ajans tarafından karşılanmaktadır.

Avrupa Gönüllü Hizmeti ile ilgili detaylı bilgiler için www.ua.gov.tr/agh adresini inceleyebilirsiniz.

Eurodesk, gençler için eğitim ve gençlik alanındaki Avrupa fırsatları ve gençlerin Avrupa faaliyetlerine katılımı hakkında bilgi sağlayan Avrupa Bilgi Ağı'dır. 33 Avrupa ülkesinde faaliyette bulunan Eurodesk Bilgi Ağı, ülkemizde de Ulusal Ajansı bünyesinde 2008 yılından bu yana faaliyetlerini sürdürmektedir.

Gençlik Merkezleri; İl Müdürlüklerine bağlı olarak, gençlerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler çerçevesinde serbest zamanlarının ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda değerlendirilmesine fırsat vererek topluma aktif vatandaşlar olarak katılmalarını sağlayan ve gençleri zararlı alışkanlıklardan korumaya yönelik çalışmalar yürüten kurumlardır. Size en yakın Gençlik Merkezini, GSB web sitesinden öğrenebilirsiniz.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının deniz ve doğa kamplarından 12-22 yaş arası gençler ücretsiz olarak faydalanmaktadır.

Engelli gençler, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının Engelliler İl Spor Merkezlerinden faydalanabilir.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığının hibe programlarına STK'ların dışında, gençlik grupları ve gençlik toplulukları da proje yürütücüsü olarak proje teklifinde bulunabilir.

*T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı gençlerin gönüllü olarak hizmet etmeleri için gönüllülük fırsatı oluşturmak amacıyla bir uygulama hazırladı. Bilgi, emek veya zamanınızı başkalarıyla paylaşmak için “**Genç Gönüllüler**” uygulamasını indirebilirsiniz.*

Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı/SETA tarafından hazırlanan “Türkiye'nin Gençlik Profili” araştırmaya göre; “Gençlik üzerine literatürde, herkes tarafından kabul edilen bir gençlik tanımı ve yaş aralığı yoktur. Kimi çalışmalar, 12–24 yaş grubunu, kimi çalışmalar 12–26 yaş grubunu, kimileri ise 15–24 ya da 15–30 yaş grubunu genç olarak ele almaktadırlar.”

UNESCO ve Dünya Bankası, 15–24 yaş aralığındaki kişileri “genç” olarak tanımlamaktadır. Avrupa Birliği'nin bazı raporlarında da gençler 15-29 yaş aralığındakiler olarak tanımlanmaktadır.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, gençlik politikalarının hedef grubunu, 14-29 yaş aralığında bulunan bireyler olarak kabul etmektedir.

Çocuk Hakları Sözleşmesine göre, “çocuk, düşüncesini özgürce açıklama hakkına sahiptir; bu hak, ülke sınırları ile bağlı olmaksızın yazılı, sözlü, basılı, sanatsal biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla her türlü haber ve düşüncelerin araştırılması, elde edilmesi ve verilmesi özgürlüğünü içerir.”

Çocuk Hakları Sözleşmesine göre taraf devletler, çocuğun dernek kurma ve barış içinde toplanma özgürlüklerine ilişkin haklarını kabul ederler. Bu hakların kullanılması ancak yasayla zorunlu kılınan ve demokratik bir toplumda gerekli olan ulusal güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni yararına olarak ya da kamu sağlığı ve ahlâkın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla yapılan sınırlamalardan başkalarıyla kısıtlandırılamaz.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu/TÜBİTAK; Bilim ve teknoloji alanlarında yenilikçi, yönlendirici, katılımcı ve paylaşımcı bir kurum olma vizyonunu benimseyen, akademik ve endüstriyel araştırma geliştirme çalışmalarını ve yenilikleri destekleyen, ülkemizin bilim ve teknoloji politikalarını belirlemede ve toplumun her kesiminde bu farkındalığı artırmak üzere kitaplar ve dergiler yayınlayan bir kurumdur.

TÜBİTAK, bilim insanlarını ulusal/uluslararası akademik faaliyetleri burs ve ödüller ile desteklemekte, üniversiteleri, kamu kurumlarını fonlayarak, ülkemizin rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir.

TÜBİTAK, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik farklı alanlarda ödüllü yarışmalar düzenlemektedir. Yarışma ve fon ilanlarına TÜBİTAK web sitesinden ulaşabilirsiniz.

TÜBİTAK Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı ve Bilim Şenliği Destekleme Programı kapsamında gençlerin ulusal ve uluslararası bilim etkinliklerine katılımını sağlamaktadır.

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

STK'lar özgüvenli, grup çalışması yapabilen, projeler üreten ve ürettiği projeleri gerçekleştiren bir birey olmamı sağlıyor.

Gelecekte STK'larda yer alıp, kendinden emin, neden var olduğunu bilen, sorgulayan, öğrenen, bilinçli ve lider gençler yetiştirip onlarla birlikte insanların hayatına faydalı olan projeler yapmayı planlıyorum.

Zehra Akbulut / 2000 doğumlu

Derneğimizde kişisel gelişim eğitimleri, çeşitli alanlarda spor aktiviteleri, kamplar, seminerler, geziler ve yardımlaşma projeleri yapıyoruz. Bilinçli genç Müslümanlar olarak tarihimizi daha iyi anlamak için gelecek dönemde çalışmalar yapmayı planlıyoruz.

STK'ların kendini bilen, özgüvenli, her kesimden topluluğa liderlik yapabilen genç nesillerin yetişmesinde büyük katkısı vardır.

Rümeysa Uysal / 2000 doğumlu

STK'larda bilinçli, her dakikasını kendine ve çevreye faydalı olmak için değerlendiren, lider gençler olabilmek için çalışmalarda bulunuyoruz. Örneğin; insanlara daha iyi hitap etmek için sunum tekniklerini öğreniyoruz. Ayrıca daha fazla kitleye ulaşarak insanları etkileyecek konferanslar vermeyi planlıyoruz.

Hilal Koyuncu / 2000 doğumlu

STK'larda kişisel gelişime yönelik projelerde yer aldım. Biz gençler dünyayı daha yaşanabilir hale getirmeye çalışıyoruz. Bunun yanında çeşitli spor dallarında ülkemize başarı getiriyoruz. STK'lar sayesinde her ortamda kendimi ifade edebiliyorum. Hayatın sadece okul derslerinden ibaret olmadığını biliyor ve sosyal anlamda geliyorum.

Öncelikli hedefim; iyi bir üniversiteyi kazanmak. Daha sonra topluma yararlı bir STK oluşturup, bu sahada hizmet etmeyi amaçlıyorum.

Zeynep Alan / 2000 doğumlu

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

Kadınlar ve çocuklar başta olmak üzere sporu herkese tanıtıp onları doğru şekilde savunma sporlarına yönlendirmek istiyorum. İnsanlara bir şekilde faydalı olduğumu görmek beni mutlu ediyor. Öncelikle benim kişisel gelişimimi destekleyecek sonrasında da bunu çevreye yansıtabileceğim ve topluma faydalı olabileceğim çeşitli projelerde yer almayı planlıyorum.

Şevval Demir / 1996 doğumlu

Bir derneğin sekterliğini yürütmekteyim. Toplumumuzu daha çok bilinçlendirmek istiyorum, bunun için projeler yazmayı planlıyorum.

STK'larda her şeyin menfaat karşılığı olmadığını ve gönüllülük esaslı güzel işler yapılabileceğini gördüm.

Sima Çelik / 1996 doğumlu

STK'lar, merhamet, dayanışma ve yardımlaşmanın merkezi. Değişik gayelerle oluşturulan bu platformlarda insan yaşamını değerli kılmamanın arayışlarını bazen bir yardım faaliyeti bazen de bir projeye gerçekleştiriyoruz. Her çalışmanın sonunda insanlığa, bu dünyaya küçük de olsa bir katkıda bulunmuş olmak paha biçilemez.

Eren Ülkü İncekara / 1997 doğumlu

STK'lar, benim dünyama daha bilinçli ve başarılı bir birey olma motivasyonu katıyor. Sadece yarınlarımız için değil bugünlerimiz için de uğraşmamız gerektiğini fark ediyorum.

Melek Yılmaz / 1999 doğumlu

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

Sivil Toplum Kuruluşlarını, sıradanlaşmış hayatlara can getiren, dara girmiş insanlara yardım götüren, sevinçlerimizi hep beraber paylaştığımız ikinci bir ailemiz ve arkadaşlarımız olarak görüyorum.

Hayatla bağı kopmuş gençleri hayata döndürüp ülkemize bir değer olarak kazandırmak için gelecekte STK'larda yer almayı amaçlıyorum.

Ahmet Hakan Yatgın / 1997 doğumlu

GENÇLERİN GÖZÜYLE SİVİL TOPLUM

"Yaşamıma Yön Veriyorum" Projesi kapsamında liderlik eğitimi aldım. Bu eğitimden sonra "Bosna'yı Görmek, Duymak, Dokunmak" adlı proje üzerine kurslara katılıp Bosna'ya gittim. STK'lar kişisel gelişimime birçok şey kattı.

Büşra Erdoğan / 2000 doğumlu

STK alanında 2 sene süresince 2 projede eğitim aldım. Bu sayede kendimi geliştirme ve yurt dışına çıkma fırsatı buldum. Farkındalık, hitabet, özgürlük, idrak anlamında yol kat ettiğime inanıyorum. Hedefim, öğrenmek, bildiklerimi öğretmek. STK'lar toplum için özgüveni yerinde, ne istediğini bilen, projeler üretip gerçekleştiren, sorumluluklarının farkında ve iletişimi kuvvetli bireyler yetiştiriyor. Gelecekte STK'larda yer almak istiyorum; çünkü amacıma uygun, kendimi ve toplumu geliştirmek adına güzel işler yapabilecek alanlar olduğuna inanıyorum.

Aleyna Nur Çaktır / 2000 doğumlu

Öncelikle, hayatımda böyle bir dönem yaşadığım için şükrediyorum. Her şeyin lise okumaktan ibaret olmadığını anladım. STK'lar bana eğitim için kendilerine tahsis edilmiş okullarda sınıfları dolduran Suriyeliler'e kalem, defter, kitap dağıtırken merhametin sadece bir kelime-den oluşmadığını öğretti. Ecdadımızın ayak bastığı Bosna topraklarında gezerken tarihin ve onurlu fetihlerin, kitaptaki beş harfe "miras"a sığdırılmaya cağını, hepsinin omuzlanması gereken emanet olduğunu gösterdi.

Fehmi Ceylan / 1996 doğumlu

FAYDALI LİNKLER

FAYDALI LİNKLER

Cumhurbaşkanlığı:

www.tccb.gov.tr

TBMM:

www.tbmm.gov.tr

Bakanlıklar:

- T.C. Başbakanlık, www.basbakanlik.gov.tr
- T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, www.gsb.gov.tr
- T. C. Avrupa Birliği Bakanlığı, www.ab.gov.tr
- T.C. Adalet Bakanlığı, www.adalet.gov.tr
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, www.csgeb.gov.tr
- T.C. Dışişleri Bakanlığı, www.mfa.gov.tr
- T.C. İçişleri Bakanlığı, www.icisleri.gov.tr
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, www.kultur.gov.tr
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, www.meb.gov.tr
- T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, www.sanayi.gov.tr
- T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, www.aile.gov.tr

Müzeler:

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün, www.kulturvarliklari.gov.tr adresinden Türkiye genelindeki müzelere ulaşabilirsiniz.

Türkiye Genelindeki Gençlik Merkezleri:

genclikmerkezi.gsb.gov.tr

Ulusal Ajans:

www.ua.gov.tr

Vakıflar Genel Müdürlüğü:

www.vgm.gov.tr

Türkiye genelinde burs veren vakıflara bu siteden ulaşabilirsiniz.

Dernekler Dairesi Başkanlığı:

www.dernekler.gov.tr

Diğer Önemli Linkler

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
www.tubitak.gov.tr
- Türkiye Ulusal Gençlik ve Spor Politika Belgesi:
www.gsb.gov.tr/public/edit/files/Mevzuat/ulusal_genclik_ve_spor_politikasi.pdf
- Avrupa Komisyonu Gençlik Sektörü: www.ec.europa.eu/youth
- Avrupa Gençlik Portalı: www.europa.eu/youth
- Avrupa Komisyonu Beyaz Kitabı, “Avrupa Gençliği için Yeni bir İtici Güç” (2001):
www.ec.europa.eu/youth/youth-policies/doc26_en.htm

Alo Hatları

- Alo 144 - Sosyal Yardım Hattı
- Alo 183 – Kadın ve Sosyal Hizmetler/Sosyal Destek Hattı
- Alo 170 – Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi
- Alo 174 – Gıda Hattı
- Alo 147 – Eğitim Hattı
- Alo 122 – AFAD
- Alo 184 – Sağlık Danışma
- Alo 181 – Çevre
- Alo 175 – Tüketici
- Alo 171 – Sigara Bırakma/Uyuşturucu Bilgi Hattı
- Alo 168 – Kızılay
- Alo 153 – Beyaz Masa

Bir Sivil Toplum Kuruluşu Modeli: PLATFORMLAR

Platform kurmayı planlayan ve platform çalışması yürüten STK aktivistleri için hazırlanan el kitabına PDF formatında www.gikap.org - www.ikadder.org adresinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE'DE
YÜZ BINİN ÜZERİNDE SİVİL TOPLUM KURULUŞU
GENÇLERİN KATILIMINI BEKLİYOR.

BURADA SANA YER VAR

Ne istersen;

İster daha yaşanır bir dünya hayali kur,

Sporcu ol, sanatçı ol, öne çık ya da parçası ol

Bilmediklerini öğrenmek iste

Gidemediğin yerlere varmak iste

Kediler için, çocuklar için, engelleri aşmak için

Sevgiye ve mutluluğa hep birlikte bir adım daha yaklaşmak için...

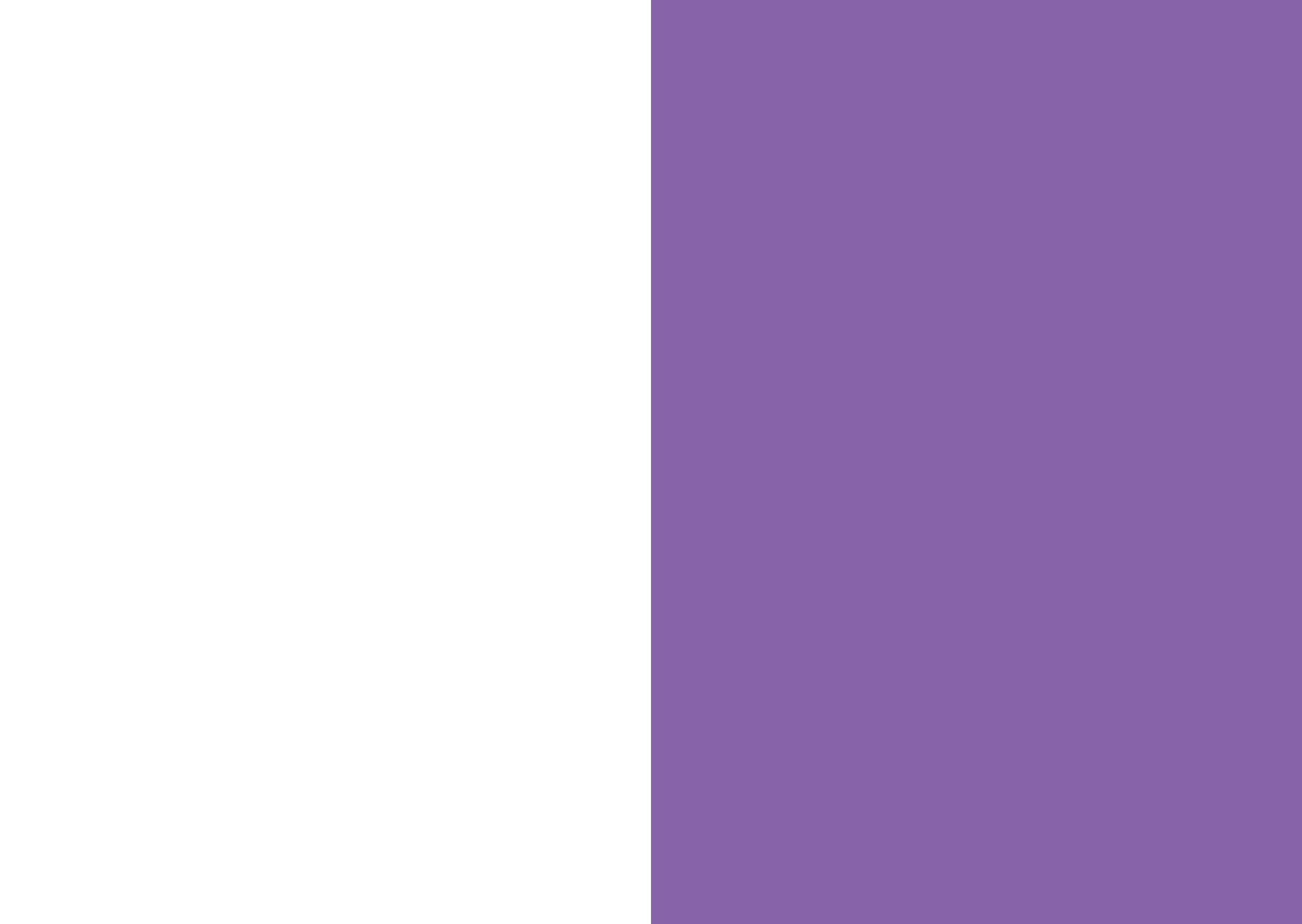
Türkiye'de yüz binin üstünde Sivil Toplum Kuruluşu

gençlerin katılımını bekliyor.

BURADA SANA YER VAR!

YouTube: İKADDER Dernek

KENDİNİ VE DÜNYAYI DEĞİŞTİRME SANATI:

GENÇ SİVİL TOPLUMCUNUN EL REHBERİ

